

Viðmerking

loyva okkum at ivast í.

Tann 24. apríl, tveir dagar eftir at ovasti starvsfólka-leiðari landsins hevur fingið reglugerðina fyri stovnin til undirskrivingar, sendir ein fulltrúi faks til Landsverkfrøðingur:

»Vinnumálastýrið hevur sent LV nýggju reglugerðina fyri stovnin, samtykt av lögmanni 22. apríl. Tað skiltist á viðmerkingunum frá stovninum, dagfestar 20. apríl, at ymisk viðurskipti innan arbeiðsøki stovnsins eru broytt so mikið, at uppskot stovnsins frá 1990 um reglugerð ikki í øllum fornum samsvarar við veruleikan. Umframt tey evni, ið longu eru frábod- ad í skrivinum frá 16. apríl 1998 viðv. komandi fundi um virksema stovnsins, verður tí eisini høvi á hesum fundi at nema við spurningin um møguligar justeringar í teim portum av reglugerðini, ið viðvíkja arbeiðsøki stovnsins.«

Disse var ordene!

Hvussu kenst hetta fyri ein professionell embætismann á hálvtrýssinsjúgunda ári við 23 ára royndum á einum av stinnastu almennum fyrisitingum í Føroyum?

Tann 29. apríl verður faks sent frá Landsverkfrøðinginum – eftir drúga umhugsan og eftir háltannað ára stríð við eini nýggjari umsiting:

»Undirritaði dugir ikki at siggja nakra meining í tí – sum tygum mæla til – at tósa um vantandi veruleika aftanfyrri skjól, sum júst eru undirritaði av lögmanni og arbeiðsgevaru tygara.

Vit verða ivaleyst for fyrri at gera uppskot til figgjarætlan fyri 1999 um tygum faxa okkum karmarnar.

Vinarliga Henning Jacobsen»

Tann 30. apríl var val og nakrar dagar seinni var landsstýrismaðurin Finn-bogi Arge settur. Hann setir seg inn í síni viðurskipti og tósar sjálvsagt eisini við landsverkfrøðingin Henning Jacobsen. Vit onnur hava sjálvsagt fingið munnlig frábodanir um, hvat teir hava tósad um og m.a. hevur landsverkfrøðingurin nevnt truplu arbeiðsviðurskipti síni, og at hann umhugsaði sína støðu sum land- verkfrøðingur, sum nú einki hevði við tey arbeiðsviðurskipti, sum hann var settur tænaðum uppá.

Nakrar dagar seinni skrivur hann hesi sjónarmið niður og gevur Finn-boga Arge, landsstýrismanni, tað í trún- aði.

Men hetta skriv er ikki annað enn tann støða, sum tað formella starvið sum landsverkfrøðingur var komið í. Henning persón-

liga hevði ikki givið skarvin yvir, at okkurt skil mátti koma á, tá umstingin vaks við uppgávu og við árunum. Hann vildi ikki lata stovnin upp fyri skutil! Hann ynskti – og ynskir væl enn – at fœringurin, sum liggur á okkum, ikki verður sleptur á fjall.

Ikki fyrr enn háltannað ár eftir at bygnaðarbroytingarnar hjá Finn Normanni Christensen vóru settar í verk, setir Henning Jacobsen seg við sínum egnu, persónligu arbeiðsviðurskiptum – og gevur enná landsstýrismanninum hetta til eina 'hálv-privata' kunning.

Hetta sigur nakað um mannin, um stovnin og um tað, sum vit halda okkum siggja er uppá spæl!

Hesin sami vinnumálastjórin hevur nú sent sín næsta landsstýrismann (tveir av tveimum!) út í eitt politiskt ódnarveður, sum verður trupult at yvirleva – bæði fyri landsstýrismannin sjálfan og fyri samgonguna.

Undanfórlan fyri hesum ódnarveðri er ein tilvildarlig ferð hjá nokrum tilvildarligum monnum í einum tilvildarligum landi til eina tilvildarliga tíð og við einum tilvildarligum endamáli – úrslitið er eins tilvildarligt: Strandferðslan og Landsverkfrøðingurin skulu kasta saman – og tað skuldi gerast inn í jólahalguna!

Men hvør er sami vinnumálastjóri nú í ódnarveðrinum? Hvar er 'lívverjin' hjá landsstýrismanninum? Hvar er tann loyaltetur, sum eftir vanligum professionellum máttistóki eigur at krevjast av umsitingini í Tinganes?

Nei, lögmaður, landsstýrismaður og samgonga halda seg helst standa þúra hjálparleys í einum máli, sum í veruleikanum als ikki er teirra.

Hetta málið snýr seg ikki um rationalisering, bygnaðarbroytingar ella nakað sum helst á hesi leið. Hetta snýr seg um smábørn, sum hava fingið maskinbyrsu í hond og lata lögting og landsstýri upp fyri skutil, fyri sjálf at sleppa fram at.

Málið um Henning Jacobsen er ikki ein persónspurningur, men ein prinsippspurningur um hvørjar leiðarar og hvørji leiðsluprinsippir vit velja! Tí kann persónurin Henning Jacobsen, stovnurin og málið ikki skiljast frá hvørjum øðrum!

Nýðast vit veruliga longur niður í dikið?

Deildarleiðararnir hjá Landsverkfrøðinginum

Signar P. Heinesen
Arnstein Nicolaisen
Levi Hentze
Hans Biskopstve
Finleif Durhuus
Jógvan Nolsøe
Oli M. Petersen
Petur á Lava Olsen

Landsverkfrøðingurin 50 (1948–1998)

Spurningurin er, um vit eru nógv í tali til at fáa nógv mikið av skilagóðum fólki at standa við stýrisvølin, tí sum er minna hesar fyrstu royndirnar í fullveldi óhugnaliga nógv um tann ótrúliga primitivitiet, eg og mangur føroyingur við mær, hevur sæð á fjarleiðum – hetta við »eg«, »meg«, »mær« og mítt egna ego – sekin liggur á landi og fólki

Með minnst, eg – eftir ár í arbeiði burtum í londum – ein sannan illveðursmorgun í vátaslettingi fór eitt orindi út í Tinganes og fólk í Nesinum undradust, at eg í ófýsnað vetrarmyrkrinum komdi mær at vera í so frægum hýri – og so ein mánadag.

Heimamyndin

Segði sum var, at eg hevði spákað mær stutta teinin frá arbeiðsmannafelagshúsum, har Landsverkfrøðingurin heldur til, oman eftir Tinghúsvægnum fram við telefonstöðini, har vit fyrr húsadust, fram við snottligu fólkaognini, fittligu flagtaktu húsum Føroya Løgtings, sum í ferðamannavinnuni er gull verd, og har føroya søga seinastu öldina og væl so væl tað hevur verið myndad, oman á Vaglið við býarumsitingin og síðani niðan millum bókahandlin og apotekið, sum nú er lögtingsskrivstova og haðani eftir Reyni út í Tinganes.

Hugarens á Vaglinum

Alt meðan vætan sílaði niður millum skinn og hold, hugsaði eg við mær sjálvum, at her á klettum mundi neyvan nakar nakrantíð fara at doyggja í tosta og fyri hin fremmenda sá heldur ikki út til at vera hungursneyð, tí ongestaðni sást tú á gongubreytini biddara við biðjandi hond og bønandi eygum og við almennu skrivstovurnar sást tú ikki ein einasta vaktarmann – tiansheldur maskinbyrsuvápnadur – heldur ikki við Sparikassan ella Føroya Banka og í hvirlum sást tú ongan á Vaglinum hanga sveigjandi í gálga – einans fríðsæla suðið í trønum og har niðan móti amt-mansborgini.

Skilatos

Ur nýggjársrøðini hjá skilafólkinum, Margrethu drotning, kundi tíðarfestið, at grundlógin er umleið javngomul við endurreista lögtingið og mannarættind-

asamtyktin javnaldrandi við avsgda Landsverkfrøðingin – bæði stovnin og mannin sjálfan.

Hennara Hátign legði serligan dent á, at vit, sum á okkara leiðum eru so heppin at eiga nevndu fyriskipanir, máttu royna verja hesi privilegii, sum vit – nøkur fá tándur burtur úr heimsins milliárum – hava fingið at forvalta – hugsi vit teljast í bróki av promillu.

»Fingið« er helst ikki rætta orðið, tí onkursvegna hevur tað eydnast okkara farnu at stríða og stremba seg fram til tað, sum vit í ofta óinntonka gerandisdegnum taka sum sjálvfylgju, men sum dómi úti í heimi vísa, lættliga kann gleppa okkum av hondum, um hon ikki verður rokt við skili.

Ófrætta

Við máttmiklu náttúruni í huga kendu tey gomlu ávisan ótta á sær á hávetri og gera vit tað enn, hetta kanska serliga upp undir jól og var Tøllaksmessan tiltikin skaðadagur.

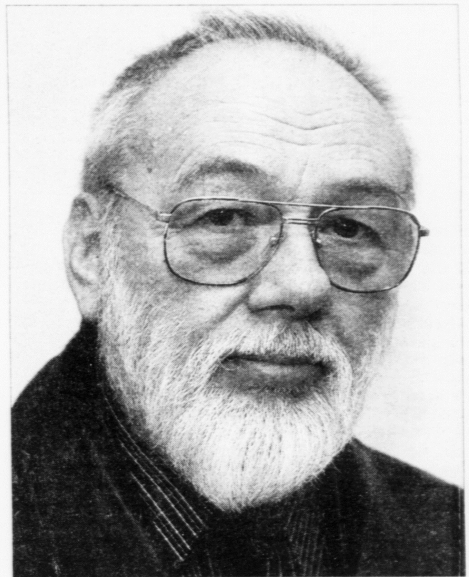
I farna ár komu ófrætta- tíðindi átta dagar fyri jól – hesuferð ikki av náttúrunnar ávum, men sum lund á jólanátt av mannammuni – tá Henning Jacobsen, landsverkfrøðingur, fekk boð um, at ikki longur var brúk fyri honum í tí starvi, hann við trúfesti móti landsins truplu støðu væl og virðiliga hevur rokt seinastu 10 árin.

Hvør er hesin stillføri maðurin?

Henning Jacobsen er sivil- verkfrøðingur, um tey fimti, áttaðar úr Skálafirði og minnst, tá einki vega- samband var har á leið.

Áðrenn hann tók við sum landsverkfrøðingur, var hann á LV-stovninum 13 ár í praktiskum arbeiði sum verkfrøðingur bæði á havna- og vegadeildini, tey seinnu árin sum yvirverkfrøðingur.

Við hansara hollu útbúgving, praktisku barlast

Heini Olsen, verkfrøðingur

og fœstu leiðaraegninleikum var boð eftir honum manga staðni frá og tí fróddi tað okkum, at hann kortini valdi at søkja starvið sum landsverkfrøðingur eftir Mikkjal Helmsdal, sála, sum í 1988 fór frá fyrri aldur.

Fyrrverandi deildarleiðari

Hví eg, hóast farin frá fyrri aldur, ditti mær at taka til orða í hesum mannaskapta harmamáli, skal eg við hesum greiða frá:

Eg havi kent LV-stovnin síðani 1952/53, tá ein dansi og eg hvør sær settu kós í fyrsta SEV-tunlinum í Vestmanna.

Síðani 1965 havi eg verið í fœstum starvi á stovninum, tó í 5 fornum útlætur til arbeiði í tilafurskomnum londum, har eg havi verið í tilsamans 12 ár, spjadd yvir 18 árstól. Aftrat hesum sat eg seinastu tvey árin á stovninum og fyri stovnin sum projektleiðari av vegagerð í bjargalendi inni í miðjum Afrika. Á hetta bar til, inn ímillum vanligt starvsarbeiði, er framkomnu samskiptistøkni fyrri at takka. 2 ár var eg í Holbæk Amt Vejvæsen og restina, te. 29 ár, av mínum 43 árum í tekniskum arbeiði og umsiting, havi eg verið í føroyum.

Tað skal viðmerkjast, at onnur eisini vórðu lænt út, ikki bara vegna tann tekniska serkunnleika, sum føroysk viðurskipti geva, men eina mest av tí, at grannalondini hava havt álít á LV-stovninum og báðum stovnsleiðarunum, hvør eftir annan. Tað harmar meg

ti, at henda ogn og hetta amboð Føroya Løgtings nú fer fyrri skeytið. Hetta skal skiljast sum ein kvalifiserad forsøgn, um ikki amboðsáranin sjálfur – t.e. Føroya Løgting – setir bjargingartiltak í verk.

Um LV-stovnin

Landsverkfrøðingurin er ella var ogn og amboð Føroya Løgtings og stovnsleiðarin hevur hesi 46 árin, eg havi vitan um tað, altíð verið loyvalur yvir fyrri teim politisku samtyktum í tekniskum høpi, sum gjordar hava verið.

Hinvegin hevur tað verið ein sjálvsögð skylda hjá Landsverkfrøðinginum at siga sína vegleiðandi hugsan burt út, so hon ikki var til at misskilja. Í tilfukum orðadrátti hava, sum vera man, bæði verið harðmælt hogg og sting, skent og talandi tøg; men altíð við tí óskrivaða »gentleman agreement« at tingið við vega- og havnanevndini hevði seinasta orðið og skuldi onkur politisk avgerð seinni víst seg at hava verið púra stórt burturvið, fekk Landsverkfrøðingurin alla skuldina uttan nakað mótmælshóvstast.

Um nakað, av okkara óskenti, skuldi verið komið skeivt fyrri, hava báðir okkara stovnsleiðarar útfært altíð sjálfvir áttikið sær ábyrgdina. Á vit, hansara medarbeiðarar, so aftan á fingið toyggj er onnur søga.

At siga: »frá høvðinum skalt tú hvalin skera« ber væl til í hesum føri, tí LV-stovnurin hevur arbeitt sum ein fœst eind, og skert tú